

Список використаних інформаційних джерел

1. Офіційний сайт аромаркетингової компанії «Ароматик» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aromatik.ru/aromamarketing/>. – Назва з екрана.
2. Останні новини в світі маркетингу та економіки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lenta-ua.net/novosti/ekonomika/14495-aromamarketing-reklamnye-tehnologii-iraznoobraznye-uhischreniya.html>. – Назва з екрана.

ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

О. В. Лозова

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. е. н., доцент кафедри менеджменту*

В умовах постійного загострення конкурентної боротьби приватні суб'єкти господарювання ведуть пошук найефективнішого способу використання наявних та потенційних ресурсів. Підприємства постійно потребують нових конкурентних переваг у веденні своєї фінансово-господарської діяльності, заснованій перш за все на нематеріальних (інтелектуальних) ресурсах. Тому інтелектуальна складова конкурентних переваг є стратегічним питанням, яке пов'язане зі створенням і розвитком інтелектуальних ресурсів та нарощування інтелектуального потенціалу підприємства.

Інтелектуальний потенціал є однією з основних складових ефективної та конкурентоспроможної діяльності підприємства, яка потребує розроблення економічно, соціально та фінансово обґрунтованих концептуальних засад його формування та використання.

Процес формування інтелектуального потенціалу підприємства є надзвичайно складним та специфічним, оскільки залежить від багатьох факторів, які досить часто є не прогнозованими та керованими самою організацією. Для спрощення відображення процесу формування інтелектуального потенціалу пропонуємо кількісне вираження цих процесів.

Однією з найважливіших аспектів формування інтелектуального потенціалу підприємства є навчання працівників та їх безперервний професійний розвиток, тобто витрати на навчання працівників, відображають вартісний аспект процесів здобуття

нових та удосконалення існуючих компетенцій працівників, як основних носіїв його інтелектуального потенціалу.

Неможливо уявити процес формування інтелектуального потенціалу підприємства без витрат на інформаційне та програмне забезпечення, які характеризують вартість одержання штучного інтелекту на підприємстві, що безпосередньо пов'язано із процесом формування інтелектуального потенціалу на корпоративному рівні і надає організації суттєві конкурентні переваги в порівнянні з його конкурентами.

Підприємство як відкрита соціально-економічна система постійно потребує залучення інформаційних ресурсів від зовнішніх носіїв, що призводить до витрат на інформаційно-консультативні послуги сторонніх суб'єктів. Частка звернень підприємства до зовнішніх джерел формування його інтелектуального потенціалу розкриває рівень відкритості та актуальності процесів формування його інтелектуального потенціалу стосовно тенденцій зовнішнього середовища його функціонування. Звернення до зовнішніх джерел забезпечує підприємству економію витрат на створення власних інтелектуальних ресурсів та дозволяє отримувати актуальні відносно ринку ресурси, що забезпечує формування конкурентоспроможного інтелектуального потенціалу.

Підсумовуючи особливості формування інтелектуального потенціалу підприємства можемо узагальнити його основні проблеми:

- відсутність стимулів і мотивації у працівників до розвитку та удосконалення їхніх знань, вмінь та навичок;
- відсутність взаємоузгодженості та ефективної взаємодії між всіма суб'єктами фінансово-господарської діяльності;
- обмеженість та недостатність ресурсів для формування інтелектуального потенціалу підприємства;
- велика конкуренція серед роботодавців щодо «переманювання» працівників з високим рівнем інтелектуального потенціалу;
- досить низький відсоток інтелектуального потенціалу та результатів його використання дійсно реалізовується на підприємстві та сприяє поліпшенню його платоспроможності та фінансової стійкості.

Отже, загальний рівень інтелектуального потенціалу підприємства не є постійною величиною і визначається як сума всіх його складових (трудовий, фінансовий, науково-технічний, інноваційний, інвестиційний, маркетинговий та логістичний), а ефективна діяльність підприємства як відкритої соціально-еко-

номічної системи потребує збалансованості темпів розвитку всіх елементів інтелектуального потенціалу.

Найважливішим чинником дестабілізації інтелектуального потенціалу є зовнішнє оточення підприємства, яке постійно на нього впливає і залежить не лише від ресурсів, а й від умов доступу до них. При цьому середньостроковій та довгостроковій перспективі, інтелектуальний потенціал підприємства, визначається із значною похибкою, оскільки максимальне зростання інтелектуального потенціалу обумовлюється не лише наявністю та обсягами самих ресурсів, а й ефективністю діяльності соціально-економічної системи підприємства та сприятливими (несприятливими) умовами зовнішнього середовища, яке безпосередньо впливає на інтелектуальний потенціал підприємства.

Список використаних інформаційних джерел

1. Верба І. І. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. [Електронний ресурс] / І. І. Верба, В. О. Коваль ; за ред. С. В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. – 262 с.: 23 іл. – Режим доступу: http://fel.kpi.ua/fel/data/news/Osnovu_intelektual_vl.pdf. – Назва з екрана.
2. Холявка Л. Ю. Властивості інтелектуальної взаємодії у формуванні інтелектуального потенціалу підприємства / Л. Ю. Холявка // Сучасна економіка та пошук ефективних механізмів господарювання: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених, 17–18 жовтня 2014 р. – Київ : Аналітичний центр «Нова економіка». – Ч. 2. – С. 64–67.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ РИСКИ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦИАЛА НА ПРОМЫШЛЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ

Л. С. Марчук

*Национальный технический университет
«Харьковский политехнический институт», аспирант*

И. М. Посохов

*Национальный технический университет
«Харьковский политехнический институт», профессор, д. э. н*

В настоящее время экономическим рискам уделяют особое значение, особенно интеллектуального потенциала, так как именно этот потенциал определяет всевозможные пути развития биз-